

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет медичний
Кафедра інфекційних хвороб

Удесск

ЗАТВЕРДЖУЮ
проректор з науково – педагогічної роботи
Едуард БУРЯЧКІВСЬКИЙ
«01» вересня 2024 р.

[Handwritten signature]

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Факультет медичний, курс 5
Інфекційні хвороби
Змістовний модуль 1, 2

Затверджено

Засіданням кафедри інфекційних хвороб Одеського національного медичного університету

Протокол № 1 від «29» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри Тетяна ЧАБАН

Розробники: Т.В. Чабан д-р мед. наук, професор; Л.М. Скрипник канд. мед. наук, доцент; К.М. Усиченко канд. мед. наук, доцент; О.А. Герасименко канд. мед. наук, доцент; О.С. Совірда канд. мед. наук, доцент О.В. Павленко О.С. канд. мед. наук, доцент; Н.В. Мовлянова канд. мед. наук, доцент; В.А. Гудзь канд. мед. наук, доцент; Н.В. Верба асистент; В.М. Бочаров асистент

МОДУЛЬ 1. Тема №1: «Введення в курс інфектології. Загальна характеристика інфекційних хвороб із фекально-оральним механізмом передавання»

Мета: Удосконалити знання студентів щодо: понять "інфекція", "інфекційний процес", "інфекційна хвороба", особливостей інфекційних захворювань, їх класифікації, принципів діагностики, лікування та профілактики; характеристики інфекційних хвороб із фекально-оральним механізмом передавання, етіології, епідеміології, патогенезу, клінічних проявів; сформувати професійне вміння зі складання плану обстеження хворого на інфекційні хвороби із фекально-оральним механізмом передавання, комплексного плану лікування хворого та необхідних профілактичних заходів.

Основні поняття: Інфекційна хвороба, інфекційний процес, джерело збудника, фекально-оральний механізм передавання

План

Теоретичні питання:

1. Поняття "інфекція", "інфекційний процес", "інфекційна хвороба".
2. Механізми передачі збудників інфекційних хвороб.
3. Класифікація інфекційних хвороб.
4. Вікові особливості перебігу інфекційних хвороб
5. Показання до госпіталізації інфекційних хворих.
6. Категорії носійства, заходи щодо носіїв.
7. Принципи діагностики інфекційних захворювань. Особливості формування імунної відповіді після перенесеного інфекційного захворювання. Особливості формування поствакцинального імунітету.
8. Поняття про специфічну профілактику інфекційних хвороб. Вакцинація.
9. Поняття "календаря профілактичних щеплень". Поняття "рекомендованих щеплень". Щеплення за епідемічними показаннями. Вакцинація груп ризику.
10. Неспецифічні та специфічні методи лабораторного обстеження.
11. Принципи лікування інфекційних хвороб. Етіотропна, симптоматична та патогенетична терапії.
12. Загальна характеристика інфекційних хвороб із фекально-оральним механізмом передавання
13. Епідеміологічні особливості кишкових інфекційних хвороб із фекально-оральним механізмом передавання.
14. Провідні клінічні симптоми та синдроми у хворих із кишковими інфекціями.
15. Сучасні методи лабораторної діагностики інфекційних хвороб із фекально-оральним механізмом передавання.
16. Показання до госпіталізації і правила виписки хворих на інфекційні хвороби із фекально-оральним механізмом передавання

1. Питання для самоконтролю:

1. Назвіть основні характеристики "інфекція", "інфекційний процес", "інфекційна хвороба".
2. Що таке атипова пневмонія?
3. Які показання до госпіталізації інфекційних хворих?

4. Назвіть особливості формування імунної відповіді після перенесеного інфекційного захворювання. Особливості формування поствакцинального імунітету.
5. Назвіть неспецифічні та специфічні методи лабораторних обстежень інфекційного хворого.
6. Які особливості лікування інфекційних хвороб. Етіотропна, симптоматична та патогенетична терапії?
7. Назвіть види профілактики при інфекційних хворобах.
8. Охарактеризуйте особливості інфекційних хвороб із фекально-оральним механізмом передавання.
9. Назвіть провідні клінічні симптоми та синдроми у хворих із кишковими інфекціями.
10. Які сучасні методи лабораторної діагностики інфекційних хвороб із фекально-оральним механізмом передавання?
11. Які показання до госпіталізації і правила виписки хворих на інфекційні хвороби із фекально-оральним механізмом передавання?
12. Що є ризиком механізмом передавання?

Орієнтовні завдання для опрацювання теоретичного матеріалу: вивчення основної та додаткової літератури, конспектами лекцій, методичними розробками, рекомендаціями та вказівками МОЗ та ВООЗ, написання рефератів.

Практична робота:

1. Скласти диференціально – діагностичну таблицю відмінностей клінічних проявів та діагностики проявів при невідкладних станах (інфекційно-токсичний шок, дегідратаційний шок, кишкова кровотеча, перфорація кишківника) у хворого на інфекційні хвороби з фекального-орального механізмом передачі
2. Зробити доповідь результатів обстеження хворих на інфекційні хвороби з фекального-орального механізмом передачі командою студентів у навчальній групі, розбір під керівництвом викладача правильності встановлення діагнозу, диференційного діагнозу, обсяг призначеного обстеження, лікувальну тактику, оцінку прогнозу та працездатності.

Тестові завдання для самоконтролю:

1. Визначте характерну особливість інфекційної хвороби?

- А. Наявність специфічного збудника
- Б. Заразливість
- В. Циклічність перебігу
- Г. Розвиток імунітету
- Д. Усі відповіді вірні

2. До препаратів, що мають виражену протизапальну та антиалергічну дію і застосовуються при ускладнених, невідкладних станах в інфектології віднесете:

- А. Супрастин
- Б. Амیزон
- В. Дексаметазон
- Г. Лаферон
- Д. Лінекс

3. Для діагностики якої хвороби застосуєте бактеріологічний метод?

- А. Дифтерія
- Б. Інфекційний моноклеоз
- В. Малярія
- Г. Вірусний гепатит А
- Д. Висипний тиф

4. Визначте, що сталося з хворим Б. на ботулізм, у якого через 5 днів після введення протиботулінічної сироватки відмічено підвищення температури тіла до 40 градусів, погіршення загального стану, нудоту. На шкірі - висипка по типу кропивниці, свербіння?

- А. Пневмонія
- Б. Дисбактеріоз
- В. Сепсис
- Г. Анафілактичний шок
- Д. Сироваткова хвороба

5. Про випадок інфекційного захворювання медичний працівник повідомляє:

- А. СЕС
- Б. Головного лікаря медичного закладу
- В. МОЗ України
- Г. Старшу медичну сестру інфекційного відділення
- Д. Усі відповіді вірні

6. Який симптом не характерний при ботулізмі?

- А. Дисфагія
- Б. Дизартрія
- В. Диплопія
- Г. Мідріаз
- Д. Розеольозна висипка

7. Вам необхідно провести бакпосів на ПКФ. За допомогою якого інструмента Ви виконаєте маніпуляцію:

- А. Ректальна петля
- Б. Ректоскоп
- В. Кухоль Есмарха
- Г. Шлунковий зонд
- Д. Кишковий зонд

8. Визначте дієту хворого на гострий гастроентероколіт?

- А. Стіл №15
- Б. Стіл №4
- В. Стіл №5
- Г. Стіл №7
- Д. Стіл №6

Індивідуальні завдання для здобувачів вищої освіти з теми: здобувачам вищої освіти на вибір пропонується індивідуальні завдання, у вигляді написання: реферативної роботи, складання тематичних схем, алгоритмів або таблиць сотоосовно теми заняття.

Список рекомендованої літератури:

Основна література:

1. Інфекційні хвороби: підручник (ВНЗ IV р. а.) / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за ред. О.А. Голубовської. — 4-е вид. — К.: ВСВ «Медицина», 2022. — 464 с. + 12 кольор. вкл., С. 180-228.
2. Інфекційні хвороби. Курс лекцій: навчальний посібник / Є.В. Нікітін, К.Л. Сервецький, Т.В. Чабан [та ін.]. — Одеса: ОНМедУ, 2012. — 252 с., С. 87. — (Серія «бібліотека студента-медика»).
3. Інфекційні хвороби: підручник: у 2 т. / за ред. В.П. Малого, М.А. Андрейчина. - Львів: «Магнолія 2006», 2018. — Е. 1. — 652 с. С.163
4. Інфекційні хвороби: енциклопедичний довідник / за ред. Крамарьова С.О., Голубовської О.А. К.: ТОВ «РА-ГАРМОНІЯ», 2018. — 592 с. С. 256, 265. 270.
5. Невідкладна інфектологія: навч. посіб. / В.М. Козько, А.В. Бондаренко, Г.О. Соломенник та ін.; за ред. В.М. Козька. — 2-е вид., переробл. і допов. — К.: ВСВ «Медицина», 2018. — 120 с. С. 66.
6. Атлас дитячих інфекційних хвороб. Червона Книга = Red Book Atlas of Pediatric Infectious Diseases / Керол Дж. Бейкер; переклад 3-го англ. видання. К.: ВСВ «Медицина», 2019. — 744 с. С 289

Додаткова література

1. Атлас інфекційних хвороб / М. А. Андрейчин [та ін.]; за ред. М. А. Андрейчина. - 2-е вид., випр. і допов. - Тернопіль: Підруч. і посіб., 2017. - 287 с. С. 66-140
2. Методи клінічного обстеження і семіотика інфекційних захворювань: навчальний посібник (за ред. В.І. Трихліба). — К.: ФОП Чалчинська Н.В., 2017. — 612 с. С. 189
3. «Внутрішні хвороби. Підручник, заснований на принципах доказової медицини 2018/19». Практична медицина, Краків, Польща. 2018 —1632 с. С 351 - 455
4. Infectious diseases: Підручник для мед. ун-тів, інст., акад. Затверджено МОН і МОЗ / Голубовська О.А., Андрейчин М.А., Шкурба А.В.; за ред. О.А. Голубовської. К.: ВСВ «Медицина», 2018. — 664 с. С 258-305
5. Harrison's Principles of internal medicine. 19th edition /edited by Anthony S. Fauci, Dennis L Kasper, Dan L. Longo [et all]. — New York. - 2017. — 2340 p. P. 1152-1198
6. Pediatric Infectious Diseases: textbook / S.O. Kramarov, O.B. Nadruga, L.V. Pyra et al. — 4th edition K.: ВСВ «Медицина», 2020. — 240 с. С. 156
7. General epidemiology: study guide (IV a. 1.) / N.O. Vynograd. — 3rd edition, corrected K.: ВСВ «Медицина», 2017. — 128 с. С 69
8. Tropical infections: manual / ed. by M.A. Andreychnyn, V.D. Moskaliuk. — Lviv: «Magnolia 2006», 2019. — 220 p. P. 116
9. Лабораторный справочник «СИНЭВО» [О.В. Небыльцова, Ж.А. Климова, Г.А. Носенко и др.] / под ред. О.В. Небыльцовой. — К.: ООО «Доктор-Медиа», 2015. — 420 с. С. 254
10. Рекомендації міжнародних організацій

Електронні ресурси

1. Pigott D.C. Viral Hemorrhagic Fevers [Електронний ресурс] / D.C. Pigott. — Режим доступу: <http://emedicine.medscape.com/article/830594-overview>.
2. Hantaviruses [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://virology-online.com/viruses/Hantaviruses.htm>.
3. ICD-10 Version: 2010 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://apps.who.int/classification/apps/icd/icd10online>.
4. International travel and health [Електронний ресурс] / WHO, 2010. — Режим доступу: <http://www.who.int/ith/en/>.
5. Gompf S.G. Arenaviruses [Електронний ресурс] /S.G. Gompf, K.M. Smith, U. Choc. — Режим доступу: <http://emedicine.medscape.com/article/212356-overview>.

Тема №3: «Діарейний синдром у клініці інфекційних хвороб. Холера»

Мета: Удосконалити знання студентів щодо: етіології, патогенезу, діарейного синдрому, типів діарей; етіології, епідеміології, патогенезу, клінічних проявів холери; сформуванню професійне вміння зі складання плану обстеження (лабораторного та інструментального) хворого на холеру, комплексного плану лікування хворого на холеру та плану необхідних профілактичних заходів в осередку холери.

Основні поняття: Діарейний синдром, холера, ротавірусна інфекція, дегідратаційний шок.

План

Теоретичні питання:

1. Особливості діарей різного генезу, їх класифікація та клінічні особливості.
2. Ступені зневоднення, критерії важкості.
3. Діагностика інфекційних захворювань, що перебігають з синдромом ентероколіту.
4. Діагностика інфекційних захворювань, що перебігають з синдромом ентериту.
5. Діагностика інфекційних захворювань, що перебігають з синдромом коліту.
6. Діагностика інфекційних захворювань, що перебігають з синдромом гастроентероколіту.
7. Принципи надання невідкладної допомоги у випадку дегідратаційного шоку.
8. Методи специфічної та неспецифічної діагностики діарейного синдрому.
9. Основні принципи лікування захворювань, що протікають з діарейним синдромом.
10. Патогенетична та симптоматичної терапія у хворих на кишкові інфекції.
11. Правила виписки із стаціонару хворих кишкових інфекцій з діарейним синдромом.

Питання для самоконтролю:

1. Назвіть типи діарей.
2. Діагностика інфекційних та неінфекційних захворювань, що перебігають з синдромом гастроентероколіту.
3. Діагностика інфекційних та неінфекційних захворювань, що перебігають з синдромом ентероколіту.

4. Діагностика інфекційних та неінфекційних захворювань, що перебігають з синдромом ентериту.
5. Діагностика інфекційних та неінфекційних захворювань, що перебігають з синдромом коліту.
6. Методи лабораторної діагностики інфекційних та неінфекційних захворювань, що перебігають з синдромом гастроентероколіту.
7. Методи лабораторної діагностики інфекційних та неінфекційних захворювань, що перебігають з синдромом ентероколіту.
8. Методи лабораторної діагностики інфекційних та неінфекційних захворювань, що перебігають з синдромом ентериту.
9. Методи лабораторної діагностики інфекційних та неінфекційних захворювань, що перебігають з синдромом коліту.
10. Принципи лікування інфекційних захворювань, що перебігають з синдромом гастроентероколіту.
11. Принципи лікування інфекційних захворювань, що перебігають з синдромом ентероколіту.
12. Принципи лікування інфекційних захворювань, що перебігають з синдромом ентериту.
13. Принципи лікування інфекційних захворювань, що перебігають з синдромом коліту.
14. Принципи профілактики інфекційних захворювань, що перебігають з синдромом гастроентероколіту.
15. Принципи профілактики інфекційних захворювань, що перебігають з синдромом ентероколіту.
16. Принципи профілактики інфекційних захворювань, що перебігають з синдромом ентериту.
17. Принципи профілактики інфекційних захворювань, що перебігають з синдромом коліту.

Орієнтовні завдання для опрацювання теоретичного матеріалу: вивчення основної та додаткової літератури, конспектами лекцій, методичними розробками, рекомендаціями та вказівками МОЗ та ВООЗ, написання рефератів.

Практична робота:

1. Скласти диференціально – діагностичну таблицю відмінностей клінічних проявів та діагностики проявів при діарейному синдромі при інфекційних захворюваннях що перебігають з гастроінтестинальним синдромом.
2. Зробити доповідь результатів обстеження хворого з діарейним синдромом командою студентів у навчальній групі, розбір під керівництвом викладача правильності встановлення діагнозу, диференційного діагнозу, обсягу призначеного обстеження, лікувальну тактику, оцінку прогнозу та працездатності.

Тестові завдання для самоконтролю:

1. У хворого з дисфункцією кишківника (сильний пронос, блювання "фонтаном") температура тіла нормальна, болю у животі немає. Виражена дегідратація, сухість шкіри і слизових оболонок, шкіра збирається в складку, яка

не розгладжується; тахікардія, різке зниження АТ, тотальний ціаноз, афонія, анурія. Який аналіз необхідний для підтвердження діагнозу?

- A.** Виділення культури збудника з калу
- B.** Клінічний аналіз крові
- C.** Дослідження електролітів крові
- D.** Копрологічне дослідження
- E.** Гемокультура

2. Загальний стан хворого надзвичайно важкий. На запитання відповідає з затрудненням. Голос сиплий. Шкірні покриви бліді. Риси обличчя загострені. Очі запалі. Губи та нігтьові фаланги синюшні. Язик сухий, склери тмьані Шкіра, взята в складку, не розправляється. Пульс не визначається. АТ- 0 мм рт ст. Тони серця слабкі. Живіт втягнутий. Часті судоми ніжніх кінцівок. Нестримне блювання та рідкі випорожнення. Температура тіла 35°C. Вкажіть ускладнення данного захворювання:

- A.** Дегідратаційний шок
- B.** Гостра ниркова недостатність
- C.** Інфекційно- токсичний шок
- D.** набряк головного мозку
- E.** Гостра судинна недостатність

3. У хворої випорожнення водянисті безліч разів, часті блювання. Об'єктивно: загальний ціаноз, сухість слизових оболонок, зниження тургору шкіри. Т-35,2°C. Периферичний пульс не визначається. Тахіпноє. Корчі м'язів. Сечовиділення відсутнє 6 год. Як розцінити стан хворого?

- A.** Некомпенсований гіповолемічний шок.
- B.** Дегідратація другого ступеня.
- C.** Дегідратація третього ступеня.
- D.** Інфекційно-токсичний шок.
- E.** Анафілактичний шок.

4. До терапевта звернувся хворий із скаргами на слабкість, пронос. Відпочивав на півдні, де були випадки діарей. Об'єктивно: t-36,4°C, шкірні покриви чисті, акроціаноз, язик сухий, живіт м'який, не болючий, випорожнення рясні, водянисті, з пластівцями білого кольору, без запаху і домішок. Попередній діагноз?

- A.** Холера
- B.** Гострий шигельоз
- C.** Лямбліоз
- D.** Кишковий ієрсиніоз
- E.** Сальмонельоз

5. Хворий, 20 років, захворів гостро. З'явився несподіваний для нього профузний пронос, до якого приєдналось багаторазове блювання з великою кількістю блювотних мас. Хворий прибув з південно-східної Азії. Живіт втягнутий,

неболючий. Випороження мають вид рисового відвару. Який діагноз найбільш вірогідний?

- A. Холера
- B. Сальмонельоз
- C. Ешерихіоз
- D. Гострий шительоз
- E. Ротавірусний гастроентерит

6. Громадянин Пакистану захворів гостро: з'явився частий водянистий стілець, що нагадував молочний суп. Об'єктивно – Т – 35,4°C, шкіра периферичних частин тіла холодна, акроціаноз, сухість у роті, різко знижені еластичність шкіри та тургор тканин. Що слід зробити для оцінки ступеня важкості стану хворого?

- A. Визначити густину плазми крові
- B. Виміряти центральний венозний тиск
- C. Визначити кількість еритроцитів
- D. Оглянути очне дно
- E. Визначити рівень гемоглобіну

7. Хворий 30 років захворів гостро, коли з'явилися частий водянистий стілець потім рясна блювота без нудоти, спрага. Об'єктивно: температура тіла 35,4°C. Стан важкий, шкіра холодна. Тургор тканин та еластичність шкіри значно знижені. Риси обличчя загострені. Голос сиплий, акроціаноз. Пульс 130 на хвилину, слабкий. АТ - 60\30 мм.рт.ст. Язик сухий. Живіт запалий, неболючий, при пальпації виражене гуркотіння в кишечнику. Анурія. Вкажіть найбільш ймовірний діагноз.

- A. Холера
- B. Сальмонельоз
- C. Дизентерія
- D. Ротавірусний гастроентерит
- E. Харчова токсикоінфекція

Індивідуальні завдання для здобувачів вищої освіти з теми: здобувачам вищої освіти на вибір пропонується індивідуальні завдання, у вигляді написання: реферативної роботи, складання тиматичних схем, алгоритмів або таблиць сотосовно теми заняття.

Список рекомендованої літератури:

Основна література:

1. Інфекційні хвороби: підручник (ВНЗ IV р. а.) / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за ред. О.А. Голубовської. — 4-е вид. – К.: ВСВ «Медицина», 2022. – 464 с. + 12 кольор. вкл., С. 180-228.
2. Інфекційні хвороби. Курс лекцій: навчальний посібник / Є.В. Нікітін, К.Л. Сервецький, Т.В. Чабан [та ін.]. – Одеса: ОНМедУ, 2012. – 252 с., С. 87. – (Серія «бібліотека студента-медика»).
3. Інфекційні хвороби: підручник: у 2 т. / за ред. В.П. Малого, М.А. Андрейчина. - Львів: «Магнолія 2006», 2018. – Е. 1. – 652 с. С.163

4. Інфекційні хвороби: енциклопедичний довідник / за ред. Крамарьова С.О., Голубовської О.А. К.: ТОВ «РА-ГАРМОНІЯ», 2018. – 592 с. С. 256, 265, 270.
5. Невідкладна інфектологія: навч. посіб. / В.М. Козько, А.В. Бондаренко, Г.О. Соломенник та ін.; за ред. В.М. Козька. – 2-е вид., переробл. і допов. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 120 с. С. 66.
6. Атлас дитячих інфекційних хвороб. Червона Книга = Red Book Atlas of Pediatric Infectious Diseases / Керол Дж. Бейкер; переклад 3-го англ. видання. К.: ВСВ «Медицина», 2019. – 744 с. С 289

Додаткова література

1. Атлас інфекційних хвороб / М. А. Андрейчин [та ін.]; за ред. М. А. Андрейчина. - 2-е вид., випр. і допов. - Тернопіль: Підруч. і посіб., 2017. - 287 с. С. 66-140
2. Методи клінічного обстеження і семіотика інфекційних захворювань: навчальний посібник (за ред. В.І. Трихліба). – К.: ФОП Чалчинська Н.В., 2017. – 612 с. С. 189
3. «Внутрішні хвороби. Підручник, заснований на принципах доказової медицини 2018/19». Практична медицина, Краків, Польща. 2018 –1632 с. С 351 - 455
4. Infectious diseases: Підручник для мед. ун-тів, інст., акад. Затверджено МОН і МОЗ / Голубовська О.А., Андрейчин М.А., Шкурба А.В.; за ред. О.А. Голубовської. К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 664 с. С 258-305
5. Harrison's Principles of internal medicine. 19th edition /edited by Anthony S. Fauci, Dennis L Kasper, Dan L. Longo [et all]. – New York. - 2017. – 2340 p. P. 1152-1198
6. Pediatric Infectious Diseases: textbook / S.O. Kramarov, O.B. Nadraga, L.V. Pyra et al. — 4th edition K.: ВСВ «Медицина», 2020. – 240 с. С. 156
7. General epidemiology: study guide (IV a. l.) / N.O. Vynograd. — 3rd edition, corrected K.: ВСВ «Медицина», 2017. – 128 с. С 69
8. Tropical infections: manual / ed. by M.A. Andreychyn, V.D. Moskaliuk. – Lviv: «Magnolia 2006», 2019. – 220 p. P. 116
9. Лабораторный справочник «СИНЭВО» [О.В. Небыльцова, Ж.А. Климова, Г.А. Носенко и др.] / под ред. О.В. Небыльцовой. – К.: ООО «Доктор-Медиа», 2015. – 420 с. С. 254
10. Рекомендації міжнародних організацій

Електронні ресурси

1. Pigott D.C. Viral Hemorrhagic Fevers [Електронний ресурс] / D.C. Pigott. — Режим доступу: <http://emedicine.medscape.com/article/830594-overview>.
2. Hantaviruses [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://virology-online.com/viruses/Hantaviruses.htm>.
3. ICD-10 Version: 2010 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://apps.who.int/classification/apps/icd/icd10online>.
4. International travel and health [Електронний ресурс] / WHO, 2010. — Режим доступу: <http://www.who.int/ith/en/>.
5. Gompf S.G. Arenaviruses [Електронний ресурс] /S.G. Gompf, K.M. Smith, U. Choc. — Режим доступу: <http://emedicine.medscape.com/article/212356-overview>.

Тема №4: «Сальмонельоз. Дизентерія. Амебіаз».

Мета: Удосконалити знання студентів щодо етіології, епідеміології, патогенезу, клінічних проявів сальмонельозу, дизентерії, амебіазу; сформуванати професійне вміння зі складання плану обстеження хворих на сальмонельоз, дизентерію, амебіаз

(лабораторного та інструментального), комплексного плану лікування хворого та необхідних профілактичних заходів в осередку сальмонельозу, дизентерії, амєбіазу.

Основні поняття: Сальмонельоз, дизентерія, амєбіаз.

План

Теоретичні питання:

1. Сальмонельоз: етіологія, епідеміологія, патогенез
2. Сальмонельоз: класифікація, клінічний перебіг
3. Сальмонельоз: лабораторна діагностика, диференційний діагноз, ускладнення
4. Сучасні методи лікування сальмонельозу, медична допомога на догоспітальному етапі
5. Показання до госпіталізації, правила виписки. Принципи профілактики сальмонельозу
6. Етіологія, епідеміологія, класифікація шигельзів
7. Клінічний перебіг дизентерії
8. Дизентерія: лабораторна діагностика, диференційний діагноз, ускладнення
9. Сучасні методи лікування дизентерії, медична допомога на догоспітальному етапі
10. Показання до госпіталізації, правила виписки. Принципи профілактики дизентерії
11. Амєбіаз, етіологія, епідеміологія, класифікація
12. Сучасний стан захворюваності на амєбіаз в Україні, світі.
13. Клінічний перебіг амєбіазу. Можливі ускладнення амєбіазу.
14. План обстеження хворого на амєбіаз. Копрограма хворого на амєбіаз у періоді розпапу хвороби.
15. Методи специфічної діагностики амєбіазу.
16. Основні діагностичні критерії амєбіазу.
17. Принципи терапії хворих на амєбіаз.
18. Правила виписки реконвалесцентів із стаціонару.
19. Профілактика амєбіазу (специфічна, неспецифічна).
20. Строки диспансерного нагляду.

Питання для самоконтролю:

1. Назвіть основні клінічні форми сальмонельозу.
2. Які клінічні критерії постановки діагнозу сальмонельоз?
3. Назвіть неспецифічні та специфічні методи лабораторних обстежень хворого на сальмонельоз.
4. Які особливості лікування хворого на сальмонельоз. Етіотропна, симптоматична та патогенетична терапія.
5. Назвіть види профілактики при сальмонельозі.
6. Назвіть основні клінічні форми шигельозу.
7. Які клінічні критерії постановки діагнозу шигельоз?
8. Назвіть неспецифічні та специфічні методи лабораторних обстежень хворого на шигельоз.

9. Які особливості лікування хворого на шигельоз. Етіотропна, симптоматична та патогенетична терапія.
10. Назвіть види профілактики при шигельозі.
11. Назвіть основні клінічні форми амебіазу.
12. Які клінічні критерії постановки діагнозу амебіаз?
13. Назвіть неспецифічні та специфічні методи лабораторних обстежень хворого на шигельоз.
14. Які особливості лікування хворого на амебіаз. Етіотропна, симптоматична та патогенетична терапія.
15. Назвіть види профілактики при амебіазі.

Орієнтовні завдання для опрацювання теоретичного матеріалу: вивчення основної та додаткової літератури, конспектами лекцій, методичними розробками, рекомендаціями та вказівками МОЗ та ВООЗ, написання рефератів.

Практична робота:

1. Скласти диференціально – діагностичну таблицю відмінностей клінічних проявів та діагностики при сальмонельозі, шигельозі та амебіазі.
2. Скласти лікувально-профілактичну таблицю відмінностей при сальмонельозі, шигельозі та амебіазі.

Тестові завдання для самоконтролю:

1. **Визначте, де відбувається патологічний процес при шигельозі?**
 - А. А. Шлунок
 - В. Б. Печінка
 - С. В. Сліпа кишка
 - Д. Г. Сигмовидна кишка
 - Е. Д. Тонка кишка
2. **Фермер скаржиться на загальну слабкість, спастичний біль у нижніх відділах живота, переважно у лівій здухвинній ділянці, часті рідкі випорожнення до 18 разів на добу з домішками слизу та крові. Захворювання почалося гостро, три дні тому з ознобу, відчуття жару, головного болю. Загальний стан середньої важкості, Т-37,8 °С. Сигмовидна кишка спазмована і болюча. Який діагноз найбільш імовірний?**
 - А. Дизентерія
 - В. Б. Амебіаз
 - С. Неспецифічний виразковий коліт
 - Д. Г. Іерсиніоз
 - Е. Д. Сальмонельоз
3. **Медична сестра спостерігає за калом пацієнта 42-х років. Випорожнення рясні, смердючі, швидко стають водянистими, з домішками слизу і зеленуватим відтінком. Такий характер випорожнень вказує на хворобу:**
 - А. Сальмонельоз
 - В. Б. Шигельоз
 - С. Ботулізм

- D. Г. Черевний тиф
- E. Д. Холера

4. Чоловік 28 років, захворів гостро, коли з'явилися озноб, підвищення температури тіла до 38,5°C, приступоподібний спастичний біль у лівій здухвинній ділянці, частий рідкий стілець з домішками слизу та крові. При пальпації живота відзначається болючість і спазм сигмоподібної кишки. Який діагноз найбільш імовірний?

- A. Ешеріхіоз
- B. Амебіаз
- C. Шигельоз
- D. Неспецифічний виразковий коліт
- E. Д. Злоякісна пухлина товстої кишки

5. Хворий С. госпіталізований в інфекційне відділення зі скаргами на гарячку (39°C), загальну слабкість, багаторазове блювання, біль у животі, часті випорожнення із зеленкуватим відтінком. Із анамнезу відомо, що вчора хворий вживав сирі яйця. Яке захворювання можна запідозрити?

- A. Сальмонельоз
- B. Черевний тиф
- C. Ботулізм
- D. Ешеріхіоз
- E. Шигельоз

6. У хворого з'явилися розлади випорожнень, кал рідкий, слизово-кров'янистий. Симптоми свідчать про:

- A. Дизентерію
- B. Сальмонельоз
- C. Ботулізм
- D. Черевний тиф
- E. Харчову токсикоінфекцію

7. Хвора звернулася в приймальне відділення інфекційної лікарні зі скаргами на приступоподібний спастичний біль у нижніх відділах живота, переважно зліва, тянучий біль під час дефекації та протягом 5-10хв. після неї, часті випорожнення, озноб. Пацієнтка ослаблена, адинамічна. Шкіра та видимі слизові оболонки сухі, бліді. Під час пальпації живота відзначається різка болючість у його лівій половині, сигмоподібна ободова кишка спазмована і пальпується у вигляді щільного, малорухомого, болючого тяжа. Фекалії мають вигляд грудочок слизу з прожилками крові. Вкажіть попередній діагноз захворювання.

- A. Шигельоз
- B. Сальмонельоз
- C. Харчова токсикоінфекція
- D. Холера
- E. Ешеріхіоз

8. У хворого, через місяць після повернення з відпустки (з Ефіопії) з'явилося послаблення випорожнень, нерізкі болі в животі, деяке схуднення, невелике збільшення печінки, у наступні дні – рясний стілець близько 10 разів на добу.

Кал виду "малинового желе", приєдналися переймоподібні болі в животі, що посилюються при акті дефекації. Вкажіть попередній діагноз захворювання.

- A. Шигельоз
- B. Сальмонельоз
- C. Харчова токсикоінфекція
- D. Амебіаз
- E. Ешерихіоз

9. До стаціонару направлено мешканку Нігерії, 44-х років. Вказує, що за останні 2 роки почала худнути, розвинулася слабкість, 2 тижні тому з'явилися тяжкість у правому підребер'ї, озноби, висока температура, пітливість. При рентгеноскопії та графії виявлено збільшення печінки у передньо-верхньому напрямку. Вкажіть попередній діагноз захворювання.

- A. Ешерихіоз
- B. Амебіаз гострий перебіг
- C. Шигельоз
- D. Амебний абсцес печінки
- E. Злоякісна пухлина товстої кишки

Індивідуальні завдання для здобувачів вищої освіти з теми: здобувачам вищої освіти на вибір пропонується індивідуальні завдання, у вигляді написання: реферативної роботи, складання тематичних схем, алгоритмів або таблиць сотоосовно теми заняття.

Список рекомендованої літератури:

Основна література:

1. Інфекційні хвороби: підручник (ВНЗ IV р. а.) / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за ред. О.А. Голубовської. — 4-е вид. — К.: ВСВ «Медицина», 2022. — 464 с. + 12 кольор. вкл., С. 180-228.
2. Інфекційні хвороби. Курс лекцій: навчальний посібник / Є.В. Нікітін, К.Л. Сервецький, Т.В. Чабан [та ін.]. — Одеса: ОНМедУ, 2012. — 252 с., С. 87. — (Серія «бібліотека студента-медика»).
3. Інфекційні хвороби: підручник: у 2 т. / за ред. В.П. Малого, М.А. Андрейчина. - Львів: «Магнолія 2006», 2018. — Е. 1. — 652 с. С.163
4. Інфекційні хвороби: енциклопедичний довідник / за ред. Крамарьова С.О., Голубовської О.А. К.: ТОВ «РА-ГАРМОНІЯ», 2018. — 592 с. С. 256, 265. 270.
5. Невідкладна інфектологія: навч. посіб. / В.М. Козько, А.В. Бондаренко, Г.О. Соломенник та ін.; за ред. В.М. Козька. — 2-е вид., переробл. і допов. — К.: ВСВ «Медицина», 2018. — 120 с. С. 66.
6. Атлас дитячих інфекційних хвороб. Червона Книга = Red Book Atlas of Pediatric Infectious Diseases / Керол Дж. Бейкер; переклад 3-го англ. видання. К.: ВСВ «Медицина», 2019. — 744 с. С 289

Додаткова література

1. Атлас інфекційних хвороб / М. А. Андрейчин [та ін.]; за ред. М. А. Андрейчина. - 2-е вид., випр. і допов. - Тернопіль: Підруч. і посіб., 2017. - 287 с. С. 66-140
2. Методи клінічного обстеження і семіотика інфекційних захворювань: навчальний посібник (за ред. В.І. Трихліба). — К.: ФОП Чалчинська Н.В., 2017. — 612 с. С. 189
3. «Внутрішні хвороби. Підручник, заснований на принципах доказової медицини 2018/19». Практична медицина, Краків, Польща. 2018 —1632 с. С 351 - 455

4. Infectious diseases: Підручник для мед. ун-тів, інст., акад. Затверджено МОН і МОЗ / Голубовська О.А., Андрейчин М.А., Шкурба А.В.; за ред. О.А. Голубовської. К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 664 с. С 258-305
5. Harrison's Principles of internal medicine. 19th edition /edited by Anthony S. Fauci, Dennis L Kasper, Dan L. Longo [et all]. – New York. - 2017. – 2340 p. P. 1152-1198
6. Pediatric Infectious Diseases: textbook / S.O. Kramarov, O.B. Nadraga, L.V. Pyra et al. — 4th edition K.: ВСВ «Медицина», 2020. – 240 с. С. 156
7. General epidemiology: study guide (IV a. 1.) / N.O. Vynograd. — 3rd edition, corrected K.: ВСВ «Медицина», 2017. – 128 с. С 69
8. Tropical infections: manual / ed. by M.A. Andreychyn, V.D. Moskaliuk. – Lviv: «Magnolia 2006», 2019. – 220 p. P. 116
9. Лабораторный справочник «СИНЭВО» [О.В. Небыльцова, Ж.А. Климова, Г.А. Носенко и др.] / под ред. О.В. Небыльцовой. – К.: ООО «Доктор-Медиа», 2015. – 420 с. С. 254
10. Рекомендації міжнародних організацій

Електронні ресурси

1. Pigott D.C. Viral Hemorrhagic Fevers [Електронний ресурс] / D.C. Pigott. — Режим доступу: <http://emedicine.medscape.com/article/830594-overview>.
2. Hantaviruses [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://virology-online.com/viruses/Hantaviruses.htm>.
3. ICD-10 Version: 2010 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://apps.who.int/classification/apps/icd/icd10online>.
4. International travel and health [Електронний ресурс] / WHO, 2010. — Режим доступу: <http://www.who.int/ith/en/>.
5. Gompf S.G. Arenaviruses [Електронний ресурс] /S.G. Gompf, K.M. Smith, U. Choc. — Режим доступу: <http://emedicine.medscape.com/article/212356-overview>.

МОДУЛЬ 2. Тема №7: «Інші ГРВІ: парагрип, аденовірусна хвороба, РС-інфекція, риновірусна інфекція та реовірусна інфекція».

Мета: Удосконалити знання студентів щодо: етіології, епідеміології, патогенезу, клінічних проявів парагрипу, аденовірусної хвороби, РС-інфекції, риновірусної інфекції; сформувати професійне вміння зі складання плану обстеження хворого на парагрип, аденовірусну хворобу, РС-інфекцію, риновірусну інфекцію (лабораторного та інструментального), складання комплексного плану лікування хворого та необхідних профілактичних заходів в осередках ГРВІ.

Основні поняття: Інфекційні хвороби із повітряно-крапельним механізмом передавання, грип.

План

Теоретичні питання:

1. Етіологія , епідеміологія парагрипу, аденовірусної хвороби, РС-інфекції, риновірусної інфекції та реовірусної інфекції.
2. Патогенез парагрипу, аденовірусної хвороби, РС-інфекції, риновірусної інфекції та реовірусної інфекції.

3. Класифікація парагрипу, аденовірусної хвороби, РС-інфекції, риновірусної інфекції та реовірусної інфекції.
4. Охарактеризувати основні клінічні симптоми та назвати критерії важкост парагрипу, аденовірусної хвороби, РС-інфекції, риновірусної інфекції та реовірусної інфекції і.
5. Ускладнення парагрипу, аденовірусної хвороби, РС-інфекції, риновірусної інфекції та реовірусної інфекції.
6. План обстеження хворого на парагрипу, аденовірусної хвороби, РС-інфекції, риновірусної інфекції та реовірусної інфекції.
7. Методи специфічної діагностики парагрипу, аденовірусної хвороби, РС-інфекції, риновірусної інфекції та реовірусної інфекції.
8. Етіотропна терапія парагрипу, аденовірусної хвороби, РС-інфекції, риновірусної інфекції та реовірусної інфекції та принципи базисної терапії .
9. Неспецифічна та специфічна профілактика парагрипу, аденовірусної хвороби, РС-інфекції, риновірусної інфекції та реовірусної інфекції.

Питання для самоконтролю:

1. Назвіть основні клінічні форми парагрипу, аденовірусної хвороби, РС-інфекції, риновірусної інфекції та реовірусної інфекції.
2. Які клінічні критерії постановки діагнозу парагрипу, аденовірусної хвороби, РС-інфекції, риновірусної інфекції та реовірусної інфекції?
3. Назвіть неспецифічні та специфічні методи лабораторних обстежень хворого на парагрип, аденовірусну хворобу, РС-інфекцію, риновірусну інфекцію та реовірусну інфекцію.
4. Які особливості лікування хворого парагрип, аденовірусну хворобу, РС-інфекцію, риновірусну інфекцію та реовірусну інфекцію? Етіотропна, симптоматична та патогенетична терапія.
5. Назвіть види профілактики при парагрипі, аденовірусній хворобі, РС-інфекції, риновірусній інфекції та реовірусній інфекції.

Орієнтовні завдання для опрацювання теоретичного матеріалу: вивчення основної та додаткової літератури, конспектами лекцій, методичними розробками, рекомендаціями та вказівками МОЗ та ВООЗ, написання рефератів.

Практична робота:

1. Скласти диференціально – діагностичну таблицю відмінностей клінічних проявів та діагностики при парагрипі, аденовірусній хворобі, РС-інфекції, риновірусній інфекції та реовірусній інфекції.
2. Скласти лікувально-профілактичну таблицю відмінностей при парагрипі, аденовірусній хворобі, РС-інфекції, риновірусній інфекції та реовірусній інфекції.

Тестові завдання для самоконтролю:

1. Студент, 18 років, протягом 7 днів скаржиться на слабкість, температуру до 37,8°C, слизові виділення з носу, біль в горлі при ковтанні, почуття — піскул в очах. Об'єктивно: збільшення задньошийних, щелепних лімфовузлів, набряк та ін'єкція судин кон'юнктив, гіперемія слизової оболонки

ротоглотки, гіпертрофія мигдаликів, нальот відсутній. Найбільш вірогідний діагноз:

- A. Аденовірусна інфекція
- B. Грип
- C. Інфекційний мононуклеоз
- D. Риновірусна інфекція
- E. Парагрип

2. Хворий 15 років, захворів поступово, усі дні субфебрильна температура, нежить, грубий болючий кашель. На 5й день: голос хриплий, часом з'явилося стрідорозне дихання, хворий приймає сидяче положення, стає неспокійним. Над легеньми жорстке дихання, поодинокі сухі хрипи. Пульс 100 ударів за 1 хв. Які прояви невідкладного стану мають місце в даному випадку?

- A. Ларингостеноз
- B. Гостра серцевосудинна недостатність
- C. Синдром бронхообструкції
- D. набряк легенів
- E. Гостра легенева недостатність

3. Вночі викликана швидка допомога до хворого, у якої на 2-й день ГРВІ розвинулась шумна інспіраторна задишка, виражене втягіння міжреберних проміжків, роздування крил носу та гавкаючий кашель. Наймовірніший діагноз:

- A. Астма
- B. Епіглотит
- C. Бронхіоліт
- D. Вірусний круп
- E. Стороннє тіло

4. Хворий, хворіє 2 день. Захворювання розпочалось з субфебрильної температури, сухого кашлю, виділень з носа. На 2 день хвороби кашель став грубим, «гавкаючим», з'явилась осиплість голосу та гучне дихання. При госпіталізації t- 38,8С, стан важкості середній. Зів гіперемований, кашель «гавкаючий». При збудженні підсилюється задишка з втягінням fossa jugularis та regio epigastrica. В легеньми сухі, провідні хрипи. Встановлено діагноз: ГРВІ. Найбільш імовірним збудником захворювання у даного хворого може бути:

- A. Ротавірус
- B. Стафілокок
- C. Дифтерійна паличка
- D. Аденовірус
- E. Вірус парагрипу

5. Гостра РС інфекція характеризується:

- A. Етіологічно різнорідними хворобами
- B. Швидкістю і масовістю поширення
- C. Високою чутливістю збудника
- D. Широким поширенням серед дітей
- E. Всім перерахованим

6. Основний симптом риновірусної інфекції:

- A. Висока лихоманка
- B. Головний біль

- C. Рясні водянисті виділення з носа
- D. Виражені запальні зміни в зіві
- E. Все перераховане

7. Найбільш часте ускладнення парагрипу:

- A. Міокардит
- B. Пієлонефрит
- C. Пневмонія
- D. Отит
- E. Гайморит

Індивідуальні завдання для здобувачів вищої освіти з теми: здобувачам вищої освіти на вибір пропонується індивідуальні завдання, у вигляді написання: реферативної роботи, складання тематичних схем, алгоритмів або таблиць сотоосовно теми заняття.

Список рекомендованої літератури:

Основна література:

1. Інфекційні хвороби: підручник (ВНЗ IV р. а.) / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за ред. О.А. Голубовської. — 4-е вид. — К.: ВСВ «Медицина», 2022. — 464 с. + 12 кольор. вкл., С. 180-228.
2. Інфекційні хвороби. Курс лекцій: навчальний посібник / Є.В. Нікітін, К.Л. Сервецький, Т.В. Чабан [та ін.]. — Одеса: ОНМедУ, 2012. — 252 с., С. 87. — (Серія «бібліотека студента-медика»).
3. Інфекційні хвороби: підручник: у 2 т. / за ред. В.П. Малого, М.А. Андрейчина. - Львів: «Магнолія 2006», 2018. — Е. 1. — 652 с. С.163
4. Інфекційні хвороби: енциклопедичний довідник / за ред. Крамарьова С.О., Голубовської О.А. К.: ТОВ «РА-ГАРМОНІЯ», 2018. — 592 с. С. 256, 265. 270.
5. Невідкладна інфектологія: навч. посіб. / В.М. Козько, А.В. Бондаренко, Г.О. Соломенник та ін.; за ред. В.М. Козька. — 2-е вид., переробл. і допов. — К.: ВСВ «Медицина», 2018. — 120 с. С. 66.
6. Атлас дитячих інфекційних хвороб. Червона Книга = Red Book Atlas of Pediatric Infectious Diseases / Керол Дж. Бейкер; переклад 3-го англ. видання. К.: ВСВ «Медицина», 2019. — 744 с. С 289

Додаткова література

1. Атлас інфекційних хвороб / М. А. Андрейчин [та ін.]; за ред. М. А. Андрейчина. - 2-е вид., випр. і допов. - Тернопіль: Підруч. і посіб., 2017. - 287 с. С. 66-140
2. Методи клінічного обстеження і семіотика інфекційних захворювань: навчальний посібник (за ред. В.І. Трихліба). — К.: ФОП Чалчинська Н.В., 2017. — 612 с. С. 189
3. «Внутрішні хвороби. Підручник, заснований на принципах доказової медицини 2018/19». Практична медицина, Краків, Польща. 2018 —1632 с. С 351 - 455
4. Infectious diseases: Підручник для мед. ун-тів, інст., акад. Затверджено МОН і МОЗ / Голубовська О.А., Андрейчин М.А., Шкурба А.В.; за ред. О.А. Голубовської. К.: ВСВ «Медицина», 2018. — 664 с. С 258-305
5. Harrison's Principles of internal medicine. 19th edition /edited by Anthony S. Fauci, Dennis L Kasper, Dan L. Longo [et all]. — New York. - 2017. — 2340 p. P. 1152-1198
6. Pediatric Infectious Diseases: textbook / S.O. Kramarov, O.B. Nadraga, L.V. Pyra et al. — 4th edition K.: ВСВ «Медицина», 2020. — 240 с. С. 156

7. General epidemiology: study guide (IV a. 1.) / N.O. Vynograd. — 3rd edition, corrected K.: ВСВ «Медицина», 2017. — 128 с. С 69
8. Tropical infections: manual / ed. by M.A. Andreychyn, V.D. Moskaliuk. — Lviv: «Magnolia 2006», 2019. — 220 p. P. 116
9. Лабораторный справочник «СИНЭВО» [О.В. Небыльцова, Ж.А. Климова, Г.А. Носенко и др.] / под ред. О.В. Небыльцовой. — К.: ООО «Доктор-Медиа», 2015. — 420 с. С. 254
10. Рекомендації міжнародних організацій

Електронні ресурси

1. Pigott D.C. Viral Hemorrhagic Fevers [Електронний ресурс] / D.C. Pigott. — Режим доступу: <http://emedicine.medscape.com/article/830594-overview>.
2. Hantaviruses [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://virology-online.com/viruses/Hantaviruses.htm>.
3. ICD-10 Version: 2010 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://apps.who.int/classification/apps/icd/icd10online>.
4. International travel and health [Електронний ресурс] / WHO, 2010. — Режим доступу: <http://www.who.int/ith/en/>.
5. Gompf S.G. Arenaviruses [Електронний ресурс] /S.G. Gompf, K.M. Smith, U. Choc. — Режим доступу: <http://emedicine.medscape.com/article/212356-overview>.

Тема №9: «Менінгеальний синдром у клініці інфекційних хвороб. Менінгококова інфекція».

Мета: Удосконалити знання студентів щодо етіології, епідеміології, патогенезу, клінічних проявів менінгококової інфекції; сформувати професійне уміння зі складання плану обстеження (лабораторного та інструментального), складання комплексного плану лікування хворого на менінгококову інфекцію.

Основні поняття: менінгеальний синдром, менінгококова інфекція, менінгізм, менінгіт серозний і гнійний, вторинний менінгіт.

План

Теоретичні питання:

1. Патогенез менінгеального синдрому.
2. Етіологія, епідеміологія, патогенез менінгококової інфекції.
3. Класифікація клінічних форм менінгококової інфекції.
4. Основні клінічні прояви менінгококового назофарингіту.
5. Основні прояви та клінічні форми менінгококцемії.
6. Ускладнення менінгококцемії.
7. Основні клінічні прояви менінгококового менінгіту та менінгоенцефаліту.
8. Ускладнення менінгококової інфекції.
9. Основні причини летальності при генералізованих формах менінгококової інфекції.
10. План обстеження хворого на менінгококову інфекцію.
11. Методи специфічної діагностики менінгококової інфекції. Етіотропна терапія різних форм менінгококової інфекції: препарати, дози, шляхи введення, тривалість лікування.
12. Санація бактеріоносіїв менінгококу.

13. Принципи патогенетичної терапії генералізованих форм менінгококової інфекції.
14. Правила виписки реконвалесцентів із стаціонару.
15. Диспансерне спостереження за реконвалесцентами.
16. Заходи в осередку менінгококової інфекції.
17. ІТШ: визначення, патогенез, класифікація, клінічна і лабораторна діагностика, невідкладна допомога.
18. ННГМ: визначення, патогенез, класифікація, клінічна і лабораторна діагностика, невідкладна допомога.

Питання для самоконтролю:

1. Визначення менінгіту, менінгеального синдрому;
2. Характеристики збудників серозних та гнійних менінгітів;
3. Сучасна класифікацією менінгітів.
4. Клінічні прояви захворювань, що супроводжуються менінгеальним синдромом.
5. Характерні зміни спинномозкової рідини при ураженні ЦНС різної етіології.
6. Методи дослідження, що застосовуються при діагностиці захворювань з менінгеальним синдромом: загальноклінічні, біохімічні, бактеріологічні та вірусологічні, серологічні, інструментальні.
7. Оцінити дані лабораторного та інструментального обстеження хворого.
8. Провести диференційний діагноз між менінгітами різної етіології та іншими захворюваннями нервової системи.
9. Призначити етіотропне, патогенетичне лікування хворим з різними формами менінгітів.

Орієнтовні завдання для опрацювання теоретичного матеріалу: вивчення основної та додаткової літератури, конспектами лекцій, методичними розробками, рекомендаціями та вказівками МОЗ та ВООЗ, написання рефератів.

Практична робота:

1. Скласти диференціально – діагностичну таблицю відмінностей клінічних проявів та діагностики при менінгеальному синдромі.
2. Скласти лікувально-профілактичну таблицю відмінностей при менінгеальному синдромі.

Тестові завдання для самоконтролю:

1. Хворий занедужав гостро після перебування на пляжі. Увечері з'явилася багаторазова блювота, головний біль, висока температура. Менінгеальні знаки позитивні. При люмбальній пункції - прозора рідина, що витикає під великим тиском, цитоз - 350 кліток у 1 мкл (лімфоцити - 80 %), глюкоза - 2,21 ммоль/л, білок - 0,66 г/л, реакція Панді +. Ваш діагноз?
 - A. Туберкульозний менінгіт
 - B. Гнійний менінгіт
 - C. Ентеровірусний серозний менінгіт
 - D. Харчова токсикоінфекція
 - E. Кліщовий енцефаліт

2. Хвора була оглянута з приводу підйому температури, появи симптомів інтоксикації і наявності менінгеального синдрому. Проведена люмбальна пунція. Спино-мозкова рідина мутна, витикає під високим тиском: білок-1,8г/л; реакція Панди (++++), глюкоза -2,2ммоль/л, хлориди-123 ммоль/л, цитоз-2350*10⁶/л (80 % нейтрофілів, 20 % лімфоцитів). Ваш діагноз?

- A. Менінгізм.
- B. Менінгіт вірусний.
- C. Менінгіт туберкульозний.
- D. Гнійний менінгіт
- E. Енцефаліт.

3. Хворий занедужив раптово: підвищилася температура тіла до 39-40⁰С, турбує головний біль дифузного характеру, що підсилюється при повороті голови, значних світлових і звукових подразниках, блювота без нудоти. Хворий сонливий, лежить на боці з закинutoю головою і приведеними до живота колінами. Виражена ригідність потиличних м'язів. Ваш діагноз?

- A. Пухлина мозку
- B. Енцефаліт
- C. Струс головного мозку
- D. Менінгіт
- E. Нейротоксикоз

4. Хворий повітряною віспою надійшов у прийомне відділення на 8 день хвороби. При огляді: головний біль, повторна блювота, хиткість ходи, сонливість, дискоординація рухів, тремор кінцівок. Спостерігалось тимчасове порушення свідомості і судоми. Ваш діагноз?

- A. Менінгіт
- B. Нейротоксикоз
- C. Інфекційно-токсичний шок
- D. Вітряна віспа Енцефаліт
- E. Пухлина мозку.

5. Хворий з гіпертермією 39,8-40⁰ С, що прогресує порушення свідомості, наростання блідості і ціанозу, похолодшання і синюшність шкіри ступней, кистей, швидке поширення геморагічної висипки зірчастої форми, виникнення задишки, відсутність діурезу протягом 8 годин. Тиск 50/0 ммртст. Ваш діагноз?

- A. Синдром Лайєла
- B. Геморагічний васкуліт
- C. Алергійна реакція.
- D. Тромбоцитопенічна пурпуру
- E. Менінгококова інфекція, інфекційно-токсичний шок 3ст.

6. Хвора поступила у лікарню зі скаргами на підвищення температури до 39,7°C, клоніко-тонічними судомми. При огляді стан важкий, млявий, блідий, ригідність м'язів потилиці, повторна блювота. Ваш діагноз?

- A. Нейротоксикоз
- B. Пієлонефрит.
- C. Менінгіт.
- D. Енцефаліт.
- E. Сінусит

7. Хвора занедужала гостро вночі: температура 37,8°C, занепокоєння, повторна блювота. Ранком температура 39,5°C, повторна блювота, загальмованість, удень з'явилася висипка. Увечері температура 36,0°C, сопор, на стегнах, сідницях, животі - геморагічна і геморагічно-некротична висипка, кінцівки холодні, тахікардія, тахіпноє, акроціаноз. Тиск 70/30 ммртст. Ваш діагноз?

- A. Кір
- B. Грип, важка форма з геморагічним синдромом
- C. Тромбоцитопенічна пурпура
- D. Скарлатина
- E. Менінгококова інфекція, менінгококцемія, ІТШ 2 ст.

8. Хворий на 2-й день хвороби з вираженим менінгеальним синдромом у лікворі плеїоцитоз - 8000 у 1 мкл (95% нейтрофіли), білок 1,1 г/л, у мазку - диплококи, розташовані внутриклітинно. Вкажіть найбільш ймовірний діагноз:

- A. Туберкульозний менінгіт
- B. Менінгококовий менінгіт
- C. Субарахноїдальний крововилив із вторинним менінгітом
- D. Ентеровірусний менінгіт
- E. Кліщовий енцефаліт

9. Хвора, занедужала гостро з температура 39,0°C, першінням в горлі, різким головним болем, блювотою. При огляді виявлена геморагічна висипка на кінцівках, крововиливи у склеру. Різко виражений менінгеальний синдром. Діагностована менінгококова інфекція. Виберіть препарат для стартової терапії:

- A. Пеніцилін 300 тис. ОД/кг
- B. Пеніцилін 500 тис. ОД/кг
- C. Левоміцетин 100 тис. ОД/кг
- D. Цефотаксим (клафоран) 100 мг/кг

Е. Цефтриаксон 100 мг/кг.

10. Хвора на другий день хвороби температура 38,0°C, пронизливий мозковий крик, відмова від їжі, блювота 3 рази, закидування голови. При пункції ліквор витикає струменем, 15 кліток у 1 мкл (100% лімфоцити), білок 0,33 г/л. Виберіть найбільш ймовірний діагноз:

- А. Туберкульозний менінгіт
- В. Гемофильный менінгіт
- С. Серозний менінгіт
- Д. ОРВИ, синдром менингизма
- Е. Менінгококовий менінгіт

Індивідуальні завдання для здобувачів вищої освіти з теми: здобувачам вищої освіти на вибір пропонується індивідуальні завдання, у вигляді написання: реферативної роботи, складання тематичних схем, алгоритмів або таблиць сотоосовно теми заняття.

Список рекомендованої літератури:

Основна література:

1. Інфекційні хвороби: підручник (ВНЗ IV р. а.) / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за ред. О.А. Голубовської. — 4-е вид. — К.: ВСВ «Медицина», 2022. — 464 с. + 12 кольор. вкл., С. 180-228.
2. Інфекційні хвороби. Курс лекцій: навчальний посібник / Є.В. Нікітін, К.Л. Сервецький, Т.В. Чабан [та ін.]. — Одеса: ОНМедУ, 2012. — 252 с., С. 87. — (Серія «бібліотека студента-медика»).
3. Інфекційні хвороби: підручник: у 2 т. / за ред. В.П. Малого, М.А. Андрейчина. - Львів: «Магнолія 2006», 2018. — Е. 1. — 652 с. С.163
4. Інфекційні хвороби: енциклопедичний довідник / за ред. Крамарьова С.О., Голубовської О.А. К.: ТОВ «РА-ГАРМОНІЯ», 2018. — 592 с. С. 256, 265. 270.
5. Невідкладна інфектологія: навч. посіб. / В.М. Козько, А.В. Бондаренко, Г.О. Соломенник та ін.; за ред. В.М. Козька. — 2-е вид., переробл. і допов. — К.: ВСВ «Медицина», 2018. — 120 с. С. 66.
6. Атлас дитячих інфекційних хвороб. Червона Книга = Red Book Atlas of Pediatric Infectious Diseases / Керол Дж. Бейкер; переклад 3-го англ. видання. К.: ВСВ «Медицина», 2019. — 744 с. С 289

Додаткова література

1. Атлас інфекційних хвороб / М. А. Андрейчин [та ін.]; за ред. М. А. Андрейчина. - 2-е вид., випр. і допов. - Тернопіль: Підруч. і посіб., 2017. - 287 с. С. 66-140
2. Методи клінічного обстеження і семіотика інфекційних захворювань: навчальний посібник (за ред. В.І. Трихліба). — К.: ФОП Чалчинська Н.В., 2017. — 612 с. С. 189
3. «Внутрішні хвороби. Підручник, заснований на принципах доказової медицини 2018/19». Практична медицина, Краків, Польща. 2018 —1632 с. С 351 - 455
4. Infectious diseases: Підручник для мед. ун-тів, інст., акад. Затверджено МОН і МОЗ / Голубовська О.А., Андрейчин М.А., Шкурба А.В.; за ред. О.А. Голубовської. К.: ВСВ «Медицина», 2018. — 664 с. С 258-305
5. Harrison's Principles of internal medicine. 19th edition /edited by Anthony S. Fauci, Dennis L Kasper, Dan L. Longo [et all]. — New York. - 2017. — 2340 p. P. 1152-1198

6. Pediatric Infectious Diseases: textbook / S.O. Kramarov, O.B. Nadruga, L.V. Pyra et al. — 4th edition K.: ВСВ «Медицина», 2020. — 240 с. С. 156
7. General epidemiology: study guide (IV a. 1.) / N.O. Vynograd. — 3rd edition, corrected K.: ВСВ «Медицина», 2017. — 128 с. С 69
8. Tropical infections: manual / ed. by M.A. Andreychyn, V.D. Moskaliuk. — Lviv: «Magnolia 2006», 2019. — 220 p. P. 116
9. Лабораторный справочник «СИНЭВО» [О.В. Небыльцова, Ж.А. Климова, Г.А. Носенко и др.] / под ред. О.В. Небыльцовой. — К.: ООО «Доктор-Медиа», 2015. — 420 с. С. 254
10. Рекомендації міжнародних організацій

Електронні ресурси

1. Pigott D.C. Viral Hemorrhagic Fevers [Електронний ресурс] / D.C. Pigott. — Режим доступу: <http://emedicine.medscape.com/article/830594-overview>.
2. Hantaviruses [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://virology-online.com/viruses/Hantaviruses.htm>.
3. ICD-10 Version: 2010 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://apps.who.int/classification/apps/icd/icd10online>.
4. International travel and health [Електронний ресурс] / WHO, 2010. — Режим доступу: <http://www.who.int/ith/en/>.
5. Gompf S.G. Arenaviruses [Електронний ресурс] /S.G. Gompf, K.M. Smith, U. Choc. — Режим доступу: <http://emedicine.medscape.com/article/212356-overview>.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, бере активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, впевнено демонструє практичні навички під час огляду хворого та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Добре «4»	Здобувач добре володіє матеріалом, бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під час огляду хворого та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Задовільно «3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під час огляду хворого та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з суттєвими помилками.
Незадовільно «2»	Здобувач не володіє матеріалом, не бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, не демонструє практичні навички під час огляду хворого та інтерпретації даних клінічного,

лабораторних та інструментальних досліджень.
--